

Excellentie (Mgr. Gerard de Korte),
 Vader Abt Gerard Matthijssen,
 Pater Tom Buitendijk,
 Vader Theodor,
Malphono Herman Teule,
Malphonitho Heleen Murre van den Berg,
 Geachte dames en heren,

Malphono van Leijsen, beste Leo,

Afscheid nemen na vele jaren van toegewijd oecumenisch werk is het waard om gevierd te worden. In het Syrisch spreken wij over een *šumloyo*, dat wil zeggen: de voltrekking van een ritueel van voltooiing, van voleinding. Het is een viering van volheid én van voldoening. Dit begrip is nauw verwant met een Aramees woord dat u allen kent, *šalôm*, in het Syrisch *šlomo*, 'vrede, vervulling, tevredenheid'.

Wij vieren vandaag dat onze Leo zijn oecumenisch werk afsluit en wij wensen hem van ganser harte toe, dat deze afsluiting een moment van voltooiing en voldoening mag zijn, een moment van vrede waarop voor hem een nieuwe levensfase begint.

Volgens Johannes van Apamea, de Syrische spirituele auteur waarin Leo zich vaak verdiept heeft, is het leven van een christen één lang groeiproces. Het grootste deel daarvan wordt in beslag genomen door een moeizame innerlijke loutering. De christen ontdekt zijn innerlijke wereld die verward is, onevenwichtig, overheerst door allerlei tegenstrijdige impulsen - een nogal chaotische wereld waarin hij met groot geduld orde op zaken moet stellen. Oecumenisch inzet lijkt hier vaak op, niet waar?

Met Gods genade groeien wij langzaam maar zeker naar innerlijke harmonie toe, naar evenwicht, dus naar vrede en voldoening. Johannes schrijft dat wij dan de *dakeyut lebbo* bereiken, 'de reinheid van het hart'. God schenkt ons dan een innerlijke vrede, die onze ziel en ons hart transparant maakt: het goddelijk licht straalt dan door ons heen, hoe broos wij ook zullen blijven. Johannes noemt dit *šafyuto*, 'doorschijnendheid'. Ook oecumenische eenheid is een ervaring van zuiverheid en transparantie, waarin Gods licht door ons allen heen straalt.

Voor Johannes betekent dit innerlijk licht een voorproef nemen van de eeuwigheid, van de voltooiing en vrede en voldoening van het Paradijs. Persoonlijke spirituele groei en gezamenlijke oecumenische groei vereisen deze zuiverheid van hart, deze transparantie van geest, deze Paradijservaring.

Het is een bijzonder genoegen voor mij, om samen met u allen stil te staan bij Leo's jarenlange oecumenische inzet. De Syrisch-orthodoxe gemeenschap in Nederland is hem veel dank verschuldigd voor de grote belangstelling waarmee hij zich in haar geschiedenis en actualiteit heeft verdiept. Wij zijn dankbaar voor de manier waarop hij, in zijn lezingen en publicaties en persoonlijk engagement, zovelen heeft vertrouwd gemaakt met onze christelijke gemeenschap en met de oude traditie waaruit wij ons geloof

putten. Als vluchtelingen en vreemdelingen is het altijd een grote troost om iemand te ontmoeten, die ons niet alleen een warm hart toedraagt, maar bovendien zo competent en bescheiden over ons spreekt en schrijft.

Daarom wil hem nu een oorkonde en onderscheiding overhandigen, die een klein teken is van onze grote dankbaarheid voor zijn onvermoeibare inzet. Op deze oorkonde staat een kort gebed van St. Efreem de Syriër:

“De verheven leraar die goed onderwijst, Heer: verhef hem hoog in uw hemels Koninkrijk!”

Ik twijfel er niet aan dat Leo nu, zowel spiritueel als oecumenisch, helemaal niet met pensioen gaat. Mijn wens is dat deze *šumloyo*, deze viering van voltooiing en voldoening een nieuw begin mag markeren en dat de Heer, op de dag van de uiteindelijke voltooiing, Leo hoog mag verheffen in zijn hemels Koninkrijk!